

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v pondelkih pa ob 3. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1'20, z dostavljanjem na dom K 1'50; s pošto celoletno K 20'—, polletno K 10'—, četrtletno K 5'—, mesečno K 1'70. — Za inozemstvo celoletno K 30'—, Naročnina se pošilja upravnistvu. — Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITICEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravnistvo: Učiteljska Tiskarna, Franciškanska ulica št. 6.
Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglašanju po- pust. — Za odgovor je priložiti znamko.
Telefon številka 118.

Kam?

Praga, 15. jan. 1913.

S slovensko politiko je križ. Res čas je bil, da je končno izšel nekaj političen katekizem. Morda najdejo naši ljudje v njem kakšen stavek o doslednosti, ki je doslej ni bilo. Slovenska napredna politika je bila doslej dosledna pač le v — nedoslednosti.

Evo malega primera: Da je ljubljanski peslanec v mladočeskem klubu, je v danin razmerah morda upravičeno, da si nikakor neobhodno potrebno. Velik del naprednjakov je to svoj čas grajal (glej n. pr. tedanjo pisavo goriške „Soče“). Toda če tudi smo z Mladočehi v taktični zvezi, na štirinajstodnevno odpoved, ni nikakor potrebno, da smo povzeli njihova načela.

Kakor včerajšnji »Slov. Narod« (14. t. m.) tako se je bavila vsa češka javnost s Kramševim predavanjem o problemih češke politike. Toda razven »Narodnih Listov« (Kramševova osebnega žurnala) in drugih mladočeskkih glasil ni bilo čitati nikjer pohvalne besede. Nasprotno: Vsa češka javnost, ne iz- vzemši velikega dela Mladočehov, odklanja Kramševu stališče. Kram- šev je glasnik takozvane »pozitiv- ne« politike, one, ki hoče služiti vladi za vsako ceno in jej zato po navadi služi — brez plače. Kar so dosegli Čehi, so dosegli s svojo za- vednostjo, s svojim narodopolitič- nim radikalizmom. Celo Staročehi, kakor Rieger, Zeithammer itd. so bili radikalnejši nego so njihovi nek- danji nasprotniki in sedaj najpikli- canejši nasledniki Mladočehi.

Ne moremo se tu spuščati na podrobno v probleme češke politike. Toda kar se čuti dobro češko in ni pohofrateno, je proti »pozitivni« politiki, ker je neplodna, mnogo ne- plodnejša, nego opozicionalna. Toda to velja za Čeha. Za Slovence je pa takova »pozitivna« politika na- ravnost uničujoča. Politika Šuster- šičeve stranke je pozitivna v Kra- mševem smislu. V »Soči« sem jo krstil za politiko »odprte roke«, ki čaka na drobtine.

Toda ta pozitivna politika nam prinaša nemške sodnike, sistemno uničevanje naprednjakov, izdajanje jugoslovanskih interesov, in — od vlade klerikalcem koncesirani mo- nopol gospodovanja: — Corte blan- che s podpisom Božidarja Černeta. — Za slovenske naprednjake je da- no le eno načelo, le ena taktika: Opozicija do skrajnosti. To načelo bi bilo dano tudi, če bi imeli slo- venski naprednjaki 10—15 držav- nih poslancev. Toda danes, ko ima- mo, če seštejemo vse, le 3 sloven- ske naprednjake, izraženega pa sa- mo enega, je za nas naravnost iz- pričevalo politične revščine, če ho- dimo za Kramšem v predsobe. Če

se da Kramšev opravičiti, se da le z ozirom na češko prodiranje v sta- tusu uradnikov, v posesti akcij, v gospodarskih interesih njihovega kapitala; pa tudi s tega stališča ne odobrujemo, da Kramšev v delega- cijah v isti sapi govori za balkanske narode in glasuje za topove proti njim. Če pa gre njegovo pot ofici- alni zastopnik slovenskih naprednja- kov, za katerim ne stoji klub, ne kapital, ne vpliv, niti ne enotna stranka, ampak edino srd in upanje na bodočnost, potem je to — na- pačno!

In potem, kako se sklada to: Kramševa pozitivna politika je slo- venskim naprednjakom simpatična. Šusteršičeva jim pa ni, dasi S. L. S. nima radikalnih in drugih nasprot- nikov, kakor Mladočeh, marveč le majhne drobce, katerih ni težko dr- žati v šahu. In vendar so slovenski naprednjaki navajeni pridigati opo- zicije, kadar ni v opoziciji S. L. S.! To je: Mi sami ne vemo, kaj hočemo; vemo le to, da hočemo na- sprotno, kakor S. L. S., ne da bi sa- mi presodili, je li dobro ali slabo. Ma ucta! K.

Pred nadalje- vanjem vojne.

— 17. januarja 1913.

Te dni je pričakovati v Londonu odločilnih trenutkov. Odkar je na zadnji seji mirovne konference predsednik dr. Novakovič mirovna pogajanja suspendiral in na vpra- šanje Rešid paše, kaj pomeni bese- da suspendiranje, izrekel sedaj svetovnoznane krilate besede »suspens- du est suspensu«, je postala situ- acija skrajno nejasna. Vedno bolj prihajajo do veljave oni glasovi, ki trde, da mirovna pogajanja niso vspela in da se bo vojna na Balka- nu v kratkem nadaljevala. Balkan- ski delegati nameravajo samo še to- liko časa ostati v Londonu, da izve- do, kaj bodo Turki odgovorili na kolektivno noto velevlasti in ulti- matum balkanske zveze, ki bo isto- časno izročen. Velevlasti so si v svesti mučne situacije, ki je sedaj nastala, dobro jim je znano, da bi bili z nadaljevanjem vojne uničeni vsi sadovi in v speli dosedanjih mi- rovnih pogajanj in pogajanj na po- slaniški konferenci, velevlasti vedo, da je treba samo ene nove iskrice na Balkanu, da zopet vzplamti ce- la Evropa. Vse kaže, da bo medna- rodna kriza trajala še dolgo časa, ako se velesilam v zadnjem trenot- ku ne posreči prisiliti Turke k od- stopitvi Drinopolja, katerega Turki tako trdovratno branijo.

Kolektivna nota velesil še ved- no ni izročena. Danzadnem prihaja- jo iz Londona poročila, da je izroči- tev note zopet odgojena, kar na-

pravlja situacijo le še bolj mučno in nejasno. Vedno bolj ostaja očito, da vlada v taboru velesil precejšnje nespornost. Dočim stoji tri- pelantanta na stališču, naj bo nota velesil, kolikor mogoče ostra, je trozveza za milejšo obliko. Zlasti Nemčija je začela v zadnjem času igrati silno čudno vlogo in precej verjetno je, da ima pri turški trdo- vratnosti precejšnje zasluge ravno Nemčija. Vsekakor pa je treba po- čakati na to, kaj bo Turčija odgo- vorila na noto velesil, ki se menda izroči že danes. Najbolj verjetno so vesti, da sploh ne bo dala jasnega odgovora, ali pa bo odlašala z od- govorom kolikor časa se bo to pač dalo. Veliki vezir Kiamil paša je si- cer odločno za mir, a nima v kabine- tu za seboj večine in tudi javno mnenje ne stoji na njegovi strani. Vrh tega grozi v Turčiji meščanska revolucija, ako bi Turkom najdražja svetinja, Drinopolje, poživiliše tur- škikh kalifov, padlo v roke Bolgarov.

Balkanski delegatje postajajo že nervozni in zveza sama se z nag- lico pripravlja za vsako eventual- nost. Balkanska zveza je takorekoč pogajanja že prekinila in čaka samo na zadnjo besedo Turčije. Vojna ali mir? Odločitev leži na vsak način sedaj edino v rokah Turčije in vele- sil, ki so pa skoro že same obupale nad mirno rešitvijo krize.

Se eno vprašanje postaja od dne do dne akutnejše. Bolgarsko- rumunska pogajanja so dospela do mrtve točke. Zavratna Rumunija bi rada še pred sklenitvijo balkan- skega miru dosegla svoje zahteve, a Bolgarska se krčevito brani. Posto- panje Rumunije v tem kritičnem trenotku je eno izmed najgrših ma- dežev v zgodovini razvoja evrop- skih držav. Velesile se drže v tem konfliktu precej nevtralnno, le Av- strija podpira Rumunijo z vsemi močmi. Izid bolgarsko-rumunskih pogajanj je pač največ odvisen od tega, kako stališče bo zavzela Ru- sija. Rusofilski bolgarski krogi sta- vijo velike nade v Rusijo. Faktum je, da bi Rumunija bila še bolj oša- bna in da bi že zdavnaj vpadla v ono bolgarsko ozemlje, katero za- teva zase, ako bi ji bilo znano na-

tančno rusko stališče v tem vpraša- nju. A vse kaže, da bo Rumunska konečno vendarle radi ljubege miru vsaj nekaj dosegla. Diplomacija pač ne pozna nobene poštenosti. Med- narodna situacija torej ni rič preveč sijajna in nad Evropo više še vedno temni oblaki.

Za enkrat je najvažnejše vpra- šanje mirovnih pogajanj. Te dni pa- de odločitev. Kolektivna nota velesil in zajedni ultimatum balkanske zve- ze sta zadnji poskus, pogasiti še vedno tlečo žerjavico na Balkanu in če se tudi ta poskus ponesreči, bodo v kratkem pred Drinopoljem in na Čataldži zagrmeli topovi svojo zad- njo pesem, ki se bo razlegala do Carigrada in po celi Evropi, ki zna izzvati na spomlad lahko še največ- je zlo, — evropsko vojno.

KOLEKTIVNA NOTA SE VEDNO NI IZROČENA.

Carigrad, 16. januarja. Ker po- slaniki velevlasti še vedno niso do- bili instrukcij od svojih vlad, kolek- tivna nota najbrže še niti jutri ne bo izročena.

BOLGARSKE GROŽNJE.

Sofija, 16. januarja. Vladni or- gan »Mir« prinaša uvodni članek, katerem izjavlja: Izročitev balkan- skega ultimatum se bo pred- vsem izvršila radi tega, da se pod- krepi intervencija velevlasti in Tur- čijo prisili, da izbere med ugodnim mirom in nadaljevanjem vojne. Da so zavezniki toliko časa prenašali provokacijo Turčije, se je to zgodilo le iz ozirov na glavno mesto Brita- nije, kjer se vrše mirovna pogaja- nja.

TURČIJA HOČE POPUSTITI.

London, 16. januarja. »Reuter Bureau« poroča iz diplomatskih krogov, da so danes došle iz Cari- grada vesti, da namerava Turčija popustiti, četudi še ni nobenega znaka za zboljšanje situacije.

TURŠKE PRIPRAVE ZA NADA- LJEVANJE VOJNE.

Carigrad, 16. januarja. Vlada je za slučaj nadaljevanja vojne pokli-

cala pod orožje vse vojaške obve- zance od 44. do 46. leta.

BOLGARSKA PRIPRAVLJENA ZA VOJNO.

Sofija, 16. januarja. Bolgarski generalni štab je izdelal nov načrt za slučaj nadaljevanja vojne. V slu- čaju, če se mirovna pogajanja raz- bijejo, bodo zavezniki z vso silo na- skočili Drinopolje.

AVDIJENCA NAZIM PAŠE PRI SULTANU.

Carigrad, 16. januarja. Danes je bil vojni minister Nazim paša v av- dijenci pri sultanu, da ga informi- ra o stanju armade in o turški gene- ralski konferenci. Mladoturki so ba- je razvili tajno agitacijo in jo razši- rili ne samo pred Čataldžo ampak tudi v Carigradu. Radi tega je par nezanesljivih polkov premeščenih iz Carigrada, s Čataldže pa odpokli- cane čete, ki so brezpogojno udane sultanu. Mladoturki hočejo na vsak način vreči sedanji kabinet Kiamil paše in uvesti vojaško diktaturo z lzed in Mahmed pašo na čelu. Dik- tator bi postal Mahmed paša. Mla- doturki zahtevajo, da Turčija niti za las ne sme odnehati glede Drino- polja.

PRED JANINO.

Köln, 16. januarja. »Kölnische Zeitung« prinaša poročilo svojega poročevalca v Atenah, da je došel v Epir prestolonaslednik Konstan- tin in prevzel vrhovno poveljstvo nad vsemi grškimi četami. Vsled tega se sklepa, da je padec Janine sambo vprašanje časa.

SRBI PROTI ZAVLAČEVANJU POGAJANJ.

Belgrad, 16. januarja. Časopisi zahtevajo, naj se ne zavlačujejo na- prej pogajanja s Turčijo in ne troši zastojni denar, ker bo intervencija velesil tako brezploдна.

BOLGARSKO-RUMUNSKI KONFLIKT.

Sofija, 16. januarja. Glede ru- munskih aspiracij so zadnje vesti ugodnejše. Konflikt je stopil v mir-

Mestna hranilnica ljubljanska

v Prešernovi ulici števil. 3 je od 1. januarja 1913 zvišala obrestno mero za vse — stare in nove — hranilne vloge na 4½ od sto. Rentni davek od obresti plačuje sama.

LISTEK.

M. ZEVARO: V senci jezuita.

(Dalje.)
Kralj se je naglo ogrnil s pla- ščem; vsi štirje so se odpravili po stranskih stopnjah in zapustili Lu- ver. Zunaj je postavil kralj na čelo; trojica plemičev je šla nekaj korakov za njim, roke na držajih svojih mečev.
»Kam, hudiča nas vodi?« je za- mrmral La Santeniré.
»Zdi se mi,« je rekel Esé, »da gremo proti Tuilerijam.«
»Ohe! pa ne, da bi se hotel spraviti z lepo Feronko?«
»Težko, da bi mu odpustila.«
»Oh, še presrečna bi bila!« je zaklical La Santeniré.
Sansak ni rekel ničesar; mislil je le na svoje maščevanje. In kra- lieve ljubezenske afere so ga pu- ščale docela brezbržnega.
Kralj pa je stopal v resnici proti Tuilerijski ograji.
Tudi on je molčal kakor Sansak in mislil na maščevanje, ki ga ni ho- tel poveriti nikomur drugemu.
Sklepal je, da se Magdalena Fe- ronova gotovo vrača v hišo njenih nekdanjih sestankov, v to hišico, ki jo je imenovala sama dom njune ljubezni.
In v dnu srca je upal še vedno,

da je Magdalena nemara lagala in se je bahala, ko mu je zatrdila, da se je okužila s strašno boleznijo.
Hotel jo je vprašati izlepa ali izgrda, S silo ali z dobro besedo — nekako ji je hotel iztrgati resnico.
In, ako uvidi, da se je res zgo- dila nepopravljiva nesreča, jo je ho- tel pograbit z lastnimi rokami, vreči jo v žrtev velikemu profosu, da jo sežge ob počasnem ognju... Nie- gov duh se je pasel ob izmišljanju rafiniranih muk...
Čez pičle četrte ure se je kralj ustavil.
Bili so pred hišo Magdalene Fe- ronove.
Na desni so se risala temno na črnem nebu poslopja opekarne, na desni pa so ležala zapuščena polja; pet sto korakov dalje se je slišalo zamolklo bučanje Sene, ki so jo bile pognale zimske vode izza bregov, da je preplavila travnike, ki so jo spremljali.
Trojica plemičev se je bila usta- vila v spoštljivi razdalji, a kralj jim je mignil, naj stopijo bliže.
Pročelje hiše je bilo temno.
»Noter pojdemo,« je rekel kralj.
»Vsi pojdemo noter?« je prašal La Santeniré začuden.
»Da... Ako prav razumem zna- čaj osebe, ki jo iščem tu, bomo štirje komaj zadosti, da jo ukrotimo.«
Kralj je izrekel te besede s tak- šnim glasom, da so vsi trije plemiči vtrepotali.
»A kdo je ta oseba, sir?«

»To boste videli.«
»Ali naj potrkam na vrata? je prašal D'Esé.
»Nikar... Poizkusimo priti no- ter brez hrupa... Pojdite za ma- no.«
Franc I. je začel stopati okrog hiše ter dospel do malih vrtnih vrat, ki jih je Magdalena Feronova odkle- nila nekega večera, da je mogla spu- stiti Manfreda v varno zavetje.
»Ali poznate ta vrata?« je pra- šal D'Esé La Santeniréja.
»Kako jih ne bi? Vraga, pozna- mo jih vsi štirje, dasi so vzroki različni.«
»Kaj pravite? je rekel kralj.
»Menimo se, da ni daleč od to- tisti kraj, kjer je Sansak izkupil svo- jo lepo brazgotino preko obraza.«
Med tem pa je bil kralj potegnil iz žepa ključek in poizkusil odpreti vrata.
»Ključavnica mora biti izpre- menjena,« je dejal po brezplodnem trudu.
»Zid ni bogve kako visok, sir,« je menil Sansak.
»Bogme, sredstvo je primitiv- no, a ker nimamo lestvice...«
»Mari misli vaše Veličanstvo zares?«
»Da... podstavite mi pleča in počakajte me tukaj.«
»Pa če bi nastala nepričakova- na nevarnost...«
»Potem vas pokličem.«
La Santeniré in D'Esé sta se podstavila kralju, ki je zlezal na nji-

ju rame in odondot na vrh zidu.
V tem trenotku je Franc I. po- zabil svoje skrbi in tesnobe, pozabil grozno bolezen, od katere se je ve- del okuženega, pozabil pohod proti rokovnjačem, Monkliarja, Doleta in Lojola. Pozabil je celo namen svoje- ga poseta v skrivnostni hiši; kralj je bil popolnoma v svojem elemen- tu, mikala ga je avantura; že samo dejstvo, da leze ponoči v tuje sta- novanje kakor tat, ga je navdajalo s trepetom čudne, pustolovske na- slade...
Tovariši, ki so bili že dolgo va- jeni kraljevih navad, se niso prav nič čudili, videči ga izvajati ta ma- never, gotovo nevreden kraljevske- ga dostojanstva, o katerem je go- voril popoldne veliki profos s tako brezmejnimi spoštovanjem.
Franc I., sedeč na vrhu zidu, se je pripravljal, da skoči na vrt.
Zdajci pa je osupnil in pozabil kaj je hotel.
Pogled mu je pal na razsvetlje- no okno.
To okno je bilo v pritličju.
In njegova stekla niso bila tako debela, da bi bila mogla skriti, kar se je godilo v sobi, kjer je gorela luč.
Preradovedno se je zagledal Franc I. v to okno; videl je nekaj, kar ga je moralo navdati z največ- jim začudenjem, kajti jedva se je premagal, da ni kriknil od presene- čenja.

Pogledal je še pozorneje, kakor da dvomi o prvem vtisku.
A zdaj se je očitvidno prepričal popolnoma.
Skočil je — ne na vrt, marveč nazaj k tovarišim.
Vidno gahnen je prijel La Sa- teniréja za roko in zamrmral:
»Ona! Ona — tu!«
»Torej vaše Veličanstvo ni imelo namena posetiti neko žen- sko?«
»Pač! Toda ne tiste, ki sem jo pravkar videl.«
In ne meneč se dalje za osup- lost, ki so jo povzročile te nejasne besedice med četvorico, se je kralj naglo napotil proti pročelju, prijel sam za trkač in zaropotal po vratih.
Preteklo je nekaj minut; nato je prišel možak opaljenega obraza in z dolgimi, sivkastimi brki ter od- klenil.
»Kaj hočete?« je vprašal z osornim glasom.
»Z gospodajem te hiše bi rad govoril,« je odgovoril kralj.
»Vrnite se po dnevu.«
»Videti ga hočem takoj,« je de- jal kralj.
Obenem je prestopil tistih par stopnic, ki so vodile do vrat. Tisti hip se je pojavila tudi četvorica ple- mičev, hoteča spremiti kralja.
»Ohe!« je zaklical mož z veli- kimi brkami. »Če ste pošteni ljudje, glejte, da se izmažete brez obotav- ljanja. Če pa ste prišli s slabimi na- men, jih boste plačali drago!«

nejšo fazo. Upati je, da se pogajanja končajo mirnim potom.

London, 16. januarja. Rumunska delegata Misu in Jonescu sta danes konferiral eno uro z dr. Danevom, Jonescu odide jutri v Bukarešto. Izjavila je, da odpošlje Misu po svojem priložnosti v Bukarešto, nove instrukcije.

RUMUNSKI VLADNI LIST O POGAJANJH Z BOLGARSKO.

Bukarešta, 16. januarja. »Vladni list« Minerva javlja, da so pogajanja med dr. Danevom in rumunskim delegatom zastala. Postopanje dr. Daneva vzhaja v Bukarešto veliko ogorčenje. Rumunski vojni minister izjavlja: Upamo, da bo kmalu konec spora, kajti naš bolgarski sosed mora uvideti, da ima vsako potrpljenje svoje meje.

Slovenska zemlja.

Novi Vodmat.

Janez Mavšar je začel od same jeze denuncirati svoje ožje kolege v kurilnici. Iz stranke so ga izključili, ker ga socialisti v Zeleni jami ne marajo. Ko se je na prvi trkal, da je pristen socialist — to so mu tudi v celoti je ta mož hodil na vse klerikalne sestanke in shode — Petriču demonstrirati. Ko so ga socialisti do dobre spoznali, so mu dali »Laufpass«. Ko se je ponujal napredni stranki, je stranka to ponudbo odklonila. Spoznali so ga vsi v jedru njegovih lastnosti. — Klerikalci v Mostah bodo mogli zanaprej iskati drugih takih mavšarjev, da bodo vlekli socialiste za nos tako, kakor jih je ta nemškutarski Janez. Ker mu je popolnoma odklenalo v Mostah, hodi le še kakor kak poparjeni kužek od enega klerikalca do drugega. Od same jeze ne ve, kaj početi. Prej pa je s to zastavo delal reklamo za sebe; ko so klerikalci zmagali, je tudi on zastavo razobesil, ker je bil od pristnih socialistov izvoljen. In, ker je še sedaj menda pristni socialist, ko je izključen iz stranke (da lepše izgleda, pravi, da je sam izstopil iz nje), je začel pristno denuncirati svoje pristaje. Ovadil jih je že več. Torej pozor pred takim, ki zna tudi pristno denuncirati.

Iz Šmarje.

(Odmevi občinskih volitev.)

Dne 19. decembra so bile v Šmarji občinske volitve, pri katerih so se godile take stvari, da je nasprotna stranka vložila pritožbo in bomo menda kmalu že drugi imeli šmarske občinske volitve pred sodiščem — dasi teče preiskava še zaradi prvih volitev. Obravnava pred sodiščem bo zopet pokazala, kakše stvari se gode v tej občini, ki je zaradi zanikarnega gospodarstva prišla na zelo slabo ime. To pa za to, ker v tej občini ne odločujejo močje in volje — ampak farovž, kaplan in par nezmožnih ljudi. Samo par dokazov: Že pri zadnjih obravnavah se je izkazalo pred sodiščem, da so bili volilci pijani — ker se je volilo pri županu, ki ima gostilno in se je ta dan napajalo vse, ki so volili s farovžem. Vsak volilni slepar se je potem skliceval, da je bil pijan. Zdaj se je zopet delalo z — vinom oz. žganjem. Županova gostilna je komaj 30 korakov od volilnega prostora. Tam se je takoj ob začetku volitve začela pijača. Pri tem so lovili volilce, kakor so mogli — na volišču pa je dekan trgal glasovnice, kakor se mu je zljubilo. Neki volilec s Pleš je komaj ušel skozi kuhinjska

vrata, da mu niso pobrali glasovnic. Zgodil se je slučaj, da je n. pr. volilec volil zase in s pooblastilom. Ko je položil volilne listine na mizo, jih je pregledal župan in jih izročil dekanu. Dekan je videl, da ima volilec nasprotne kandidate, rekel je »neveljavno« in je vse zavrgel. Takih slučajev je bilo mnogo, volilna komisija je bila sestavljena tako, da si ni upal nihče ugovarjati. Kljub temu so prišle te goljufije na dan in pridejo pred sodišče. — Nekaj dni po volitvi se je zbralo nekaj moških pri županu. Župan jim je vse glasovnice razkazal in jim razlagal, kdo je volil s to ali ono stranko. (Priče na razpolago.) Ko je prišel do neke glasovnice, kjer je bil en kandidat prekrizan in vpisan kandidat nasprotne stranke — se je župan raztogotil in je rekel: »To je naredila ta prokleta baba.« Eden iz gostov je župana pomiril, češ, naj ne kriči tako — ker se vse izve. Res se je izvedelo. Vprašamo sedaj, kje je tajnost volitev? Ali bo poklicana oblast, da naredila enkrat konec takim razmeram v šmarski občini. »Dan« je že svoječasno poročal, da je župan pošiljal svoja pisma pod pripombo »uradno« (zato, da ni treba plačati 10 vin, znamke). To je zloraba uradne oblasti! Dne 31. sep. je dal župan ukaz, da se morajo na povleje c. kr. okr. glavarstva razobesiti zastave (drugi dan so namreč čuki imeli priti v Šmarje). Na pritožbo enega izmed posestnikov je okr. glavarstvo odgovorilo, da ni dalo županstvu nikakega ukaza, da morajo posestniki zastave razobesiti. Župan je torej uradno lagal. Ali ni to zloraba uradne oblasti? Kako dolgo bo še to trpelo? — Najlepše pa je, da so pri zadnjih volitvah volili tudi oni, ki so zaradi prejšnjih volitev še v sodni preiskavi. Eden iz teh, Skubic, je postal celo občinski odbornik. Dr. Pegan, ki je zagovarjal obtožence pred sodiščem, je trdil, da je Skubic bolj kratke pameti, Skubic se je tudi pred sodnikom kazal, da nima nobenega pojma, kaj je to volitev — in tak mož postane občinski odbornik. Kdor je v kazenski preiskavi, ne more biti voljen — še manj odbornik. To velja za vse. Zatevajmo, da se oblast pobriga za to: 1. da župan ne bo zlorabil uradne oblasti in da ne bo kazal okoli glasovnic. 2. da se ljudi pouči, da kdor je v kazenski preiskavi ne more biti odbornik. 3. da napravi konec škandaloznim razmeram, pod katerimi trpi občina in davkoplačevalci.

Dnevni pregled.

O štajerskem deželnem zboru. Dne 14. t. m. popoldne je zborovala zveza nemškonskonalnih deželno-zbornih poslancev v Gradcu. Po posmrtni umrlemu dež. poslancu Erbu je bil v zvezo sprejet dr. Turner. Posl. dr. Hofmann pl. Willenhof je govoril o političnem položaju s posebnim ozirom na zadnja pogajanja radi delazmožnosti deželnega zbora ter o vprašanju učiteljskih plač. K temu vprašanju so se tudi oglašili posl. dr. pl. Kaan, Einspinner, dr. Negri, ptujski Ornig, Foest, Wolfbauer, Otter, Wastian, Stallner in Mosdorfer. Debata je trajala več ur. Sklenilo se je, da se mora ravno radi zvišanja učiteljskih plač skušati dvigniti delazmožnost.

Slovenci in graška »Herbstmesse«. Vsakoletno prireditve graške »Herbstmesse« poseča tudi par tisoč Slovencev vsako leto. Čudno je le, da gredo v gnezda pripravljati denar nemškonskonalnim podjetni-

kom v korist. Ravno tako je udeležena vsako leto na tej prireditvi »Südmärka« in nič manj »Schulverein«. Koliko grošev vržejo ti ljudje v nabiralnike obeh, bodisi vsled nevednosti, bodisi ker pozabijo, da so Slovenci. V zadnjih dneh čitamo zopet v graških dnevnikih, koliko in kako lepo žetev sta imela dva protislovanska društva. »Herbstmesse«, ki bi morala biti po svojem namenu in pomenu mednarodna, dopušča, da se v tem slučaju aktivno udeležujeta oni dve organizaciji. Sicer pa, kakor množično zahanjamo mi tja, tako se krči dohod iz drugih krajev in še parkrat taki uspehi in tudi graška Herbstmesse bo zaspala.

Nesreča. Kajzarica Marija Traven iz Vodice v kamniškem okraju je te dni sekala drva. Pri tem se je vsled neprevidnosti vsekala v levo roko in zadobila težko telesno poškodbo.

Tatvina. V noči med 5. in 6. januarjem t. l. je ukradel neznani človek posestniku Andreju Specu na Savi iz kurnika več kokoši. Tatinski pišč je odnesel tudi enega zajca.

Še ena tatvina. Ko se je predvčerajšnjem od Zidanega mosta do Ljubljane z vlakom peljal čevljarški pomočnik Janko Šetina, je v vlak ušel tat. Med tem časom mu je pa iz žepa izginilo 16 kron denarja in njegova delavska knjiga.

Mariborski Slovenski koledar je tako dobro in zanimivo urejen, da se o njem sliši le povsod hvala in priporočilo. Ker je še nekaj teh koledarjev v zalogi, naj si ga blagovolijo zainteresirani, ki se posebno zanimajo za Maribor takoj naročiti. Cena s poštnino vred je le 60 v, koji znesek naj se v naprej pošlji v znak na papirno trgovino Vilko Weigl, Maribor. Na druga naročila se ne bode oziralo.

Iz življenja veseljaka. Pred graško poroto se je imel predvčerajšnjem in včeraj zagovarjati 4letni Franc Mayerhofer, sin koroškega posestnika. Stariši so mu bili odločili, da se izuči v trgovini. Po dokončanih vajenskih letih je služboval Fran Mayerhofer nekaj let kot trgovski sodnik, nakar je ustanovil trgovino s konzervami, s katerim podjetjem pa ni dosegel nikakih uspehov, pač pa je moral to podjetje kmalu opustiti. Kmalu za tem je bil nastavljen pri nekaterih karbidnih fužinah v Bosni, odkoder je potem, ko se je leta 1895 poročil in kmalu na to zopet ločil, prišel leta 1905 v Landek kot potnik tamošnjega podjetja za uporabljen elektriko. Pri tem podjetju je ostal do leta 1909, ter zaslužil letno približno 40 do 50 tisoč kron, kar pa ni imelo drugih posledic, kot da je pričel z denarjem trošiti in zanemarjati svojo službo. Podjetniki so ga odločili, nakar se je vrnil na razne spekulacije, ki pa niso imele drugih posledic, kot, da je napravil še ono malo denarja, ki mu ga je bilo ostalo. Že leta 1908 se je imel pred deželnim sodiščem v Pragi zagovarjati radi krade. Pričel je nato z neko agenturo ter denarno kupčijo in sicer v Pragi. Dasi bi dobil potrebnega denarja, se je obrnil do nekega agenta Müllerja in ta ga je zopet priporočil nekemu Novotnyju. Le ta mu je dal na 1150 kron glasečo se menjico, ki pa je neizplačana zapadla dne 1. junija 1911. Ko mu tudi to ni neslo, je začel kot potnik podjetnika Gergačeviča, ki je imel v zalogi novoiznajdene »Oto-vžgalice«. Pri tem se je seznanil z mehanikom Ruzicko v Gradcu, kateri poslednji je bil leta 1911, januarja meseca, naročil pri

Gergačeviču 1000 komadov imenovanih užgalice. Mayerhofer je kmalu na to ogoljufal Ruzicko za par tisoč kron, ki mu jih je bil poslednji dal kot predujmu na razna naročila, o katerih je Mayerhofer trdil, da jih je dobil od raznih večjih podjetnikov. Ruzicka je prekasno zvedel, da so bila ta naročila neveljavna, to pa zaradi tega, ker so bili Mayerhoferjevi takozvani »odjemalci« po veliki večini sami agentje. Seveda je bil ves denar Ruzicke s tem izgubljen. Mayerhofer je nato zopet pričel z trgovino karbida, a Ruzicka ni imel niti pojma, kot se nahaja Mayerhofer. Marca meseca leta 1911 je nalagal Mayerhofer trgovca Pristerja v Trstu, da je zastopnik neke mestne občine, ki je upajala elektriko in ima sedaj na prodaj velike množice karbida. Prister je Mayerhoferjevim lažem verjel, ter mu izplačal na predujmu celih 3000 K. Dne 30. marca 1911 je brzojavil Mayerhofer Pristerju iz Milana, da mu naj določi še preostanek kupne vsote v znesku 658 kron, ker je karbin baje na poti. Prister denarja tokrat ni odpisal, ali — tudi karbida še do danes ni videl. Z veliko težavo se je končno posrečilo Pristerju, dobiti od Mayerhoferja 1000 K, ostalih 2000 K pa je ostalo izgubljenih. Dne 23. aprila 1911 se je zavezal Mayerhofer nasproti trgovcu Mayerju v Ljubnem, prodati temu 16 vagonov karbida, za kar je dobil 2600 K denarja v naprej plačanega. Mayer karbida do danes še ni dobil. Na popolnoma enaki način je oškodoval trgovca Jaroška v Freivaldavu. Tudi ta mu je izplačal 2900 K. Nič boljše se ni zgodilo trgovcu z droži Landru v Auzigu, krčmarju Scholzu v Hainsdorfu, Hannigu v Friedlandu ter trgovcu Zelenki v Brnu. Vse te je Mayerhofer ogoljufal za 5890 K. Umevno, da so postala Mayerhoferju v večjih mestih in krajih tla prevročja. Ker pa denarja ni imel in ga že tudi nikjer ni mogel več iskati, si je začel v raznih hotelih izposojati od natakarejev ter, zapustivši še druge dolge navadno izginil brez slovesa kar po francosko. Na ta način je Mayerhofer ogoljufal svoje žrtve za približno 16.707 K. Kljub vsem dokazom, ki jasno izkazujejo njegovo krivdo, Mayerhofer odločno taji vsako obdolžitev goljufije ter se izgovarja, da je imel v resnici velike kupčijske zveze v raznih mestih ter da ima za vse to tudi priče. Jednega pa se Mayerhofer nikakor ne more, oziroma neče spomniti, namreč, kje so tista mesta in — katera so njih imena. Mayerhofer je opetovano bil tudi v Nizi, koder je obiskoval tamošnja vsemu svetu znana igrališča. Izgubljal je seveda velikeanske svote sproti ter bil mnogokrat v velikanskih zadregah, iz katerih si je potem z raznimi goljufijami pomagala. Nekeč se je sešel v Nizi tudi z bivšim svojim šefom Gergačevičem, kateremu je pravil, kako izbirno da se mu sedaj godi in koliko da zasluži pri svojem novem delodajalcu. A že drugi dan, ko se je z Gergačevičem znova sešel, ga je nagovoril za posojilo 300 frankov, katere mu pa Gergačevič na noben način ni hotel posoditi. Mayerhofer je tudi predlagal zaslišanje Novotnyja iz Prage, ter preložitve obravnave. Tej zahtevi pa se ni ustregel. Ker pa obravnave še niso mogli končati, je bila ta preložena na danes. Obtožene je dobil tri in pol leta težke ječe.

Iz Maribora. Kakor nam poročajo iz Maribora, bodo ondodni dr-

žavni most preko Drave otvorili že letos maja meseca. Slovesnosti, katere se bodo bode vršile v velikem slogu, se udeležijo tudi član cesarske hiše. (Pa si vendar ni dovolil kak dovtipnež šalo, na rovaš našim prefektom. Opomba poročevalca.) Kavarnar Rieder, posestnik kavarn »Tegetthof« na Tegetthofovi cesti, se je očitno že preobdelal slovenskih grošev. Pred par dnevi sta v tej kavarni biljardirala dva gospoda, kar pristopi k njima kavarnar ter zahteva, da če hočeta govoriti slovensko, smeta to storiti le polglasno. Gospoda sta storila seveda edino pravo — plačala in odšla. Mariborskim Slovincem pa to kavarno čim najtepleje priporočamo. Kdor ima količjak toplo kri, naj gre v »Tegetthof« in upamo, da bo g. Rieder toliko ustregljiv, ter poskrbel, da se dotični čim prej ohladi — na cesti.

Verdi kot prerok. Prijazno zgodbo o Verdiju, slavnostnem italijanskem umetniku pripoveduje »Comedia«: Ko je skladatelj skonal svojega »Trubadurja«, ga je posetil eden izmed njegovih najintimnejših prijateljev in najstrožjih kritikov obenem. Verdi ga je prosil, naj oceni njegovo delo, katerega je ravno dokončal. Najprej mu je zaigral pohod ciganov. »Kaj praviš temu?« je vprašal svojega prijatelja — kritika. — »Zanič«, je odvrnil kritik. Verdi se je nasmešnil, zamahnil z roko in igral naprej. »Kaj praviš temu le?« je vprašal, ko je končal zopet en del svojega »Trubadurja«. — »Zanič!« je ponovil resno kritik. — Verdi je skočil s svojega sedeža in je začel navdušeno objemati svojega prijatelja. — »Kaj naj to pomeni?« je vprašal začudeno ta. — »Ah, moj dragi prijatelj, napisal sem ljudsko opero in sem se trudil, da bi ustregel vsakemu, samo gospej Kritiki ne. Če bi bila opera vseh tebi, bi gotovo ne porajalo zanjo občinstvo. Tvoji klici »zanič!« mi zagotavljajo uspeh. Čez tri mesece bodo igrali »Trubadurja« povsod in kmalu nato ga bodo igrali vsi kolovratni in piana v celi Italiji.« Verdi je bil torej dober prerok in to še celo v svoji domovini. Pregovor — »Nemo propheta in patria« (nihče ni prerok v svoji domovini) ni prišel torej to pot do nikake veljave.

Poseben gledališki poziv. Pri kopanju mesta Pompeji v Italiji, katerega je leta 79. po Kristovem rojstvu uničila lava iz vulkana Vezuv, so prišli leta 1862. na amfiteater, v katerem so našli igralce in igralko v takem položaju, kakor jih je ravno grozni tok lave zasačil. Kmalu po tem odkritju se je tam res odprlo gledališče, h katerega predstavi je vabil ravnatelj Antonio Langini občinstvo z naslednjim veselim vabilom: »Prihodnje nedeljo se bodo zopet otvorile po doglem času predstave z igro »Hči polka«. Poslednjo predstavo je vodil režiser Kvint Marcij. Igrala se je žaliogara »Trojanke« od Seneke, na kar je bilo gledališče zaprto 1800 let. Prosim torej cenjeno občinstvo, da bi preneslo naklonjenost, ki jo je izkazovalo mojemu slavnemu predhodniku, tudi name; potrudi se bom, da bo repertoar moj stal v isti vrsti z repertoarjem mojega slavnega predhodnika.«

Pesniki in alkohol. »Alkohol je morilec« zveni v vseh mogočih varijacijah v življenju našega mladega

M. ARČIČAŠEV:

Upor.

(Dalje.)

Sedel je očetu nasproti, vzela muze cigareto in si jo pričel prižigati. Oče ga je gledal s strani z malo preje je govoril z ženo o sinu; odločila sta se, da je treba spregovoriti previdno in mirno z njim. A on je želel, da bi sin sam pričel o tej reči in s tem pokazal, da mu zaupa in ga ceni visoko.

»Jaz mislim, to lahko pričakujem od njega?« je bil govoril Nikolaj Ivanovič, pri tem ni meril na svoje očetovske pravice, temveč na svoje literarno delovanje. O svoji poštenosti in naprednosti ni namreč dvomil nikoli. Zdelo se mu je, da je dobro in veliko delo, napisati tri knjige takih povesti, kakršne je napisal on; in o njegovi pravici, da se ga ceni in se mu zaupa, pač ne more nihče dvomiti.

In njemu je bilo silno povšeči, da je sin prišel sam.

»Čuj papa,« je spregovoril Dmitrij Nikolajevič z naporom pritrjavaje se, da bi brezbržno sledil oblačkom cigaretnega dima, »jaz sem opazil, da si ti z menoj nezadovoljen, in vem zakaj, pa... samo...« Nikolaj Ivanovič je vstal, neko-

liko razburjen, in začel hoditi po sobi.

»No, da... vem, vem,« je prekinil sina, in zardel v zadregi. »Pravzaprav v tem ni ničesar takega... in če sva midva z materjo... je to le zaradi tebe...«

Dmitrij Nikolajevič je bil zelo vesel, da govori oče sam in je molčal ter strmel v vzorec na preprogi.

»Če ničesar sramotnega v tem čemu se pa potem vsi tako razburjamo?« mu je prišlo nehoti v glavo.

»Vidiš,« je nadaljeval oče, odločivši se, da preide naravnost na to vprašanje, »jaz sam sem bil mlad, seveda, — in nasmešnil se je prijetljivo — in ne brez graje v tem oziru... saj nihče ni brez graje, vsi ljudje, vsi moški, — zopet se je nasmešnil in nadaljeval hitro, — »to je fiziološka potreba, proti temu ne opraviš ničesar. Ali zakaj to podčrtavati? Ako si se čutil krivega zaradi teh čutov družabnega temperamenta, tedaj si se moral udeleževati pri delovanju tega ali onega dobrodelnega društva... tako pa... zares, Mitja, se izpostavljati... ne napravi dobrega utisa!... Saj mi oprostite...«

Dmitrij Nikolajevič je zardel in pričel še veliko trdovratneje premotivirati vzorec na preprogi. Spomnil se je jasno, da je imel tudi on sam ves čas nekaj umazan občutek

pri tej zadevi, a ni mogel razumeti tega natančneje.

»Jaz sem se sam, veš,« je nadaljeval oče po kratkem molku kakor bi čakal sinovega odgovora, »veliko pečal s tem vprašanjem; pred desetimi leti so me celo za šalo nazivali angelom varhom teh dam. Jaz mislim, da so napisana najboljša mojih del v namenu, da opomnijo družbo njene odgovornosti napram temu nesrečnicam!...«

Dmitrij Nikolajevič je značilno pokimal z glavo. Dasiravno je bil sestri govoril, da težko da bi ga oče razumel v tej stvari, je bil vendar v globini duše nenavadno ponosen na očeta kot pisatelja.

»No, glej,« se je razveselil oče, »jaz se moram veseliti tega, kar si storil, načeloma... ampak tega bi ne bilo treba storiti tako... No, za enkrat si se pač že zaletel v to reč, jaz sem ti pripravljen dati denarja, preskrbi ti kakšno mesto v trgovini, saj se dobi. Ali tebi samemu se ne kaže mešati osebno v to zadevo... Nehote se vsakemu pojavi misel o tem, kje si se seznanil z njo, in kako so odnosi med vama zdaj... Dasiravno sem jaz, kaj pa, uverjen, da ni zdaj ničesar med vama... To bi bilo zares popolnoma napačno!« je končal Nikolaj Ivanovič iskreno.

Ni pa pojasnil in bi tudi ne mogel pojasniti, kakor tudi sin ne, za-

kaj je ravno to napačno, a bil je trdno prepričan o tem. Dmitriju Nikolajeviču pa se je zdelo, kakor da ga je udaril oče z vsako besedo. Nemirno se je premikal na stolu in vrgel cigareto proč; a že prihodnji trenotek je našel opravičilo, kakor vselej, kadar je odkril na sebi kaj slabega:

»No, zdaj je stvar popolnoma druga; preje je bila svinjarija... propalost, a zdaj sem... popolnoma odkritosrčno...«

A to opravičevanje ga je zmedlo še bolj kakor očetove besede.

Nikolaj Ivanovič je opazil to po njegovem obrazu in je razumel v drugem smislu; zato se je požuril, da konča svoje izjavo.

»Razumem, da ti je to težko, meni samemu je neprijetno... Ali to boš razumel, da sem se odločil k temu le zaradi tvojega blaga... Ponavljam, da je dobila ta zadeva, ki temelji v bistvu na zelo plemenitem čustvu, zaradi okoliščin, da se tako izrazim, nelepno zunanost... Poleg tega poznaš naše moralne nazore, veš, kako vsi pazijo na to... iz tega nastanejo govorice in klepetanje, in kakor sem opazil, so celo že nastale... Zato se je potrudil Gvozdič, seveda... Napravil si veliko napako, da si se obrnil nanj, prosil bi raje Istanmanova, na primer...«

Nikolaj Ivanovič je položil rahlo roko na sinovo ramo in nadaljeval, v želji, da bi omilil neprijeten utis svoje izjave:

»Midva z materjo te tako ljubiva in ceniva, da bi naju bolelo, če bi se tvoje ime tudi samo malo vlačilo po blatu... Saj veš, da je slabim ljudem to že dovolj...«

V sosedni sobi se je začel glas njegove žene in Njunje. Nikolaj Ivanovič je hitro dokončal:

»Ne res, to vprašanje je s tem končano?... Napravil si zanj v resnici že dovolj! Kaj hočeš še... Izroči ji ta denar in vse je v redu...«

Hlastno je odprl miznico, vzel ven očitno že preje pripravljen zavojček bankovcev in ga dal z nerodno kretnjo sinu.

»Ti si zelo dober!« je mrmral osuplo Dmitrij Nikolajevič.

Stisnila sta si drug drugemu roko kot dva prijatelja. Taki odnosi so bili obema povšeči.

Nikolaj Ivanovič je spremil sina do vrat; gledal je z zadovoljstvom na njegov še nežen, a že možski, lepi obraz in hotel reči:

»Jaz se samo bojim, da te je vsega razvnela ta... Taki plemeniti, dobri mladenci se dajo tako lahko razvneti po ideji reševanja teh bitij; jaz sam bi se nekoč skoro poročil s prostitutko... To bi bilo nekaj groznega!«

dvajsetega stoletja. In ne moremo dvomiti, da se je to geslo ustvarilo na temelju raznih izkušenj. Alkohol je morilec, ker preveč napenja človeške živce in jih s tem utruja. Alkohol tudi deprimirja in zatemnjuje človeške živce. Razume se, da eksistirajo pesniki in sploh duševno delujoči ljudje, ki stopnjujejo svoje zmožnosti le pod vplivom alkohola. Zakaj marsikateri pesnik preteklega in sedanjega časa in vseh narodov si ne more predstaviti plod svojega duševnega dela brez kozarca alkohola. Tako se pripoveduje o Edgarju Allan Poeju in o Hoffmannu, da sta napravila svoje najlepše stvari pod vplivom alkohola. In vendar je alkohol velik škodljivec. Poe je sam nekoč priznal, da se njegov duh po zavzitem alkoholu zatemnjuje. Verlaime in Musset, o katerih se največ pripoveduje, da sta se inspirirala z alkoholom, sta trčila, da je inspiracija z alkoholom silno škodljiva. Rimbaud in Villon sta se čisto udala absintu. Rimbaud je alkohol silno škodoval in v vseh njegovih delih, ki so spisana pod vplivom alkohola, primanjkuje jasnosti. Villon je napisal svoja najlepša dela v času, ko se je čisto odtegnil alkoholu. Ena, in morda edina izjema je bil francoski poet Baudelaire. Ta se je udal vsem vrstam zla: etru, opiju, hašišu in kokainu. Vsa ta opojna sredstva so bila njegova verna tovaršija. Rad se je opojil in ni pomislil na posledice svojega nevarnega športa. Ko je umiral, je preklinjal eter in kokain, ki sta napravila z njega okostnjak in ki sta napolnjevala njegov duh s strašnimi in groznimi prikaznimi. Angleški pisatelj Tomaz de Quincey je proslavljal opojnost, ki jo povzroči opij. Sedaj pa se je dognalo, da ta pisatelj sploh ni rabil opija, razven dvakrat v življenju. Tomaz de Quincey je v svojem osemindesetletnem letu starosti delal izprehode v dolžini osmih kilometrov.

Senzacionalna afera iz dunajske višje družbe. V dunajski družbi dobro znani dvorni tajnik Guido pl. Steer Csocsopolyan je izginil pred nekaj dnevi nenadoma iz Dunaja, kar pa ni zbudilo nikakega začudenja. Steer je iz stare ogrske plemenitaške rodbine in je opravljal službo v neposredni bližini cesarjevi. Njegova naloga je bila, da je vsak dan predložil cesarju akte, katere je ta nato pregledal in izvršil. O vzroku njegovega naglega bega se pravi, da je prišel v roke brezvestnih sleparjev. Njegovi dohodki niso bili tako visoki, da bi zadostovali zahtevam njegovega lakomiselnega in potratnega življenja. Razum drugih znanih, je imel tudi razmerje z znano dunajsko krasotico, ženo nekega ritmistrja. V njeni družbi je tudi pobegnil v Ameriko. Pretekli teden ga je srečal v New - Yorku baron Ernest Quedenus, ki je tudi pred nekaj tedni pobegnil z Dunaja v Ameriko in ki je Steerov zaupen prijatelj. Advokat pobeglega Steera je napravil pred kratkim nekaj kazenskih ovadb proti nekaterim Steerovim upnikom radi goljufije. Do sodne obravnave pa sploh ne bo prišlo, ker se je z vplivnega mesta izrazil želja, naj se stvar ne spravi pred sodišče.

Kolera na Ruskem. Kakor se poroča iz Novočerkeska, se je zanesla v tarošnjih krajih kolera, ki je zahtevala doslej šestnajst žrtev. Trideset ljudi je na nji obolelo.

Ljubljana.

Charleyeva tetka je že pred leti vzbujala v ljubljanskem gledališču mnogo smeha. Zato smo jo za predpust dobili zopet na oder. In glejte, gledališče je bilo skoraj polno. Naskok na mlin je vendar lepa stvar — toda bil je slabo obiskan — Charleyeva tetka pa je imela dovoljen obisk. Naše občinstvo želi smeha — magari brezsmiselnega smeha — samo da je smeh. Charleyeva tetka je imela tudi po osmih letih zopet uspeh. Tetko je igral g. Bohuslav — tako kakor jo je treba igrati — tudi drugi igralci so bili dobri: posebno Strbinšek, Danilo, Molek, Uloga, ki jo je nekdanji igral g. Verovšek, je imel sedaj g. Povhe. Tudi dobro. Damske vloge so igrale: ga. Bukškova, Setrilova, Kreisova in Juvanova. Drugič bo dobro, če bo malo hitrejši tempo na oderu. Za predpust bo tetka menda še parkrat lahko zabavala občinstvo.

Iz gledališke pisarne. Danes »Pičkar« zadnjič v sezoni, po zelo nizkih cenah. Jutri popoldne »Rošlin in Verjanko« — zvečer Večni mornar z gospodično Miro Koroščevo v ulogi Sente. Začetek ob 7. zvečer.

Izrebrani porotniki pri tukajšnjem deložnem sodišču za f. porotniško zasedanje, ki se prične dne 24. svečana t. l. Glavni porotniki: Franc Arh, župan, gostilničar in posestnik v Radovljici; Jožef Arhar, mizar in posestnik v Vižmarjih; Be-

lič Ivan, gostilničar in posestnik in Anton Bizjak, krojač, gostilničar in posestnik, oba v Ljubljani; Burger Andrej, posestnik in gostilničar, Burger Alojz, posestnik in gostilničar, v Postojni; Anton Bonač, posestnik v Begunjah pri Cerknici; Peter Burja, posestnik, mesar in gostilničar v Sp. Šiški; Gvido Čadež, trgovec in Ivan Grobelnik, trgovec, oba v Ljubljani; Josip Globočnik, lesni trgovec; Anton Globočnik, posestnik, oba v Železnikih; Viktor Graul, mizar in posestnik v Zgornji Šiški; Alojzij Krenner, posestnik v Škofiji Loki; Josip Lavtžar, posestnik v Kranjski gori; Franjo Lipah, trgovec in posestnik v Dobrunjah; Franjo Mally, tovarnar in posestnik, Kamilo Pammer, ravnatelj Kranjske stavbne družbe in Karol Planinšek, trgovec, vsi trije v Ljubljani; Ivan Podlesnik, posestnik v Kokrici; Matevž Piber, posestnik in hotelir v Boh. Bistrici; Julij Podobnik, posestnik v Novem Vodmatu; Josip Rus, trgovec v Zg. Logatcu; Karol Seunig, trgovec in posestnik v Ljubljani; Franjo Slane, veleposesnik v Litiji; Jernej Stele, posestnik in vinski trgovec v Spodnji Šiški; Franjo Suhadolnik, posestnik v Borovnici; Fran Simon, kjučavničar in posestnik na Vrhniki; Feliks Urbanc, trgovec in posestnik v Ljubljani; Karol Windischer, tovarnar v Kranju; Franjo Zanoškar, kolar in posestnik; Alojzij Zorman, molar; Franjo Žan, mesar; Karol Žužek, pek in posestnik, vsi v Ljubljani; Ivan Zelen, trgovec in posestnik v Senožečah; Blaž Zabret iz Britofa. Nadomestniki: Lovro Blaznik, kramar in posestnik; Franjo Keber, urar; Anton Kevač, gostilničar in posestnik; Ivan Kunc, posestnik; Rajmund Petschnig, medicinar; Franjo Pock, gostilničar in posestnik; Franjo Sever, mesar in posestnik; Vincenc Sušin, trgovec in Alojzij Sušnik, trgovec in posestnik vsi v Ljubljani.

Oj Ljubljanci, oj zaspanci. Nadaljevanje teh člankov, ki so vzbudili povsod toliko pozornosti, smo morali vsled pomanjkanja prostora preložiti na prihodnji teden.

Popravek. V II. članku »Oj Ljubljanci, oj zaspanci« je v številkah nekaj tiskovnih napak. V 3. stolpcu: »V pomnoženi državni svet I. 1860...« (ne 1880!); v 4. stolpcu: »Leta 1867 je bilo prvič...« (ne 1887!). V 3. stolpcu čitaj: »... ves program brezobzorne slovenske politike...« (ne brezobzirne!). Druge hibe so jasne. Op. pis.

Za Ciril - Metodovo družbo so nabrali vrli tamburaši v gostilni »Leon« v Florijanski ulici ob veseljem sviranju 2 K 20 v. Živel darovalci!

Muzejski trg se bo razširil. Mestna občina se pogaja z lastniki Souvanovega vrta, da se uredi Muzejski trg. T trg bo lahko eden iz najkrajših v Ljubljani in bo tvoril z gledališčem, Narodnim Domom in muzejem najlepši konec mesta.

Na barju se je začela zemlja pogrezati. V obližju hiše Jakoba Škrabe so se pokazale sumljive razpoke, kakih 30 m od brega Ljubljanske. Pogrezati se je začelo pred 8 dnevi. Škraba se je moral izseliti v Lipe. Vprašanje je, če ne bo osuševanje imelo tudi drugod enake posledice.

Opozorjamo vse one, ki so dolžni plačati vojaško takso, da se zglase do konca meseca.

Sankcijske na Golovcu je odprto, le ta nedostatek ima, da je tir proti event. neizgledu premalo zagrajen.

Glavni semenj za kože ter kožuhovino se bode vršil v ponedeljek dne 27. t. m. kot navadno v skladiščih tvrdke »Balkan«, špedicijiš in kom. delniške družbe na Dunajski cesti št. 33.

Domača plesna veselica danes zvečer v vseh prostorih hotela Lloyd. — Začetek ob 8. zvečer. Vstopnina 60 vin. Preskrbljeno je za dobro zabavo, za jed in pijačo. Vabljeni so vsi.

Danes v vseh prostorih »Narodnega Doma« velika mednarodna maškerada. Začetek ob 8. zvečer. Vstopnina 60 vin. Maske dobrodošle.

Kinematograf »Ideal«. Spored za soboto 18., nedeljo 19. in ponedeljek 20. januarja 1913: 1. Pijavka. (Znanstveno.) — Samo zvečer. 2. Sala v filmu. (Kinematografski šaljivi list.) — Samo zvečer. 3. Gaumontov teden. (Kinematografska poročila o najnovejših dogodkih, športu, modi, literaturi itd.) — Samo zvečer. 4. Lov na opice. (Velezanim naraven posnetek. 5. Mirko ne ve, kaj bi storil. (Velekomično s 6-letnim Abelardom.) 6. I. del: Lov na milijone. (Senzacijski detektivski roman.) 7. II. del: Lov za milijoni. 8. Kako se boji vode. (Velekomična učinkovitost z Maks Linderjem. — Torej najboljša dosedaj kazanih cirkuških dram »Velika senzacija«.

Trst.

V tržaškem mestnem svetu se vršijo sedaj razprave o proračunu za leto 1912. Zlasti se odlikujejo pri debatah socialni demokracije, ki vporablja to priliko za agitacijo bližnjim se dež. volitev. Ti ljudje niso zmožni povedati kaj pametnega, ker jim delajo deželno-zborske volitve, pri katerih bodo šli rakom živžgat, preveč skrbi. Italijanski nacionalci pri tej priliki tudi ne spijo, amrk govorijo o vsem drugem, kakor pa o proračunu. Iz vsakega novega govora veje sovraštvo napram Slovincem. Včasih se čisto spozabijo in pripovedujejo velike kvante, da se jim mora smejati vsak, ki ima količjak možganov v glavi. Slovenska manjšina nastopa strogo proti nepravilnemu, proti krivičnemu proračunu. Posebno pa predbaca socialnim demokratom, ki so glasovali za nacionalistično šolsko družbo, med tem, ko se za upravičene zahteve Slovincem niso niti zmednili. Podpirali so torej italijansko-nacionalistično večino in sedaj so šele izprevideli, da je to njihovo zlobno dejanje grobokop trž. soc. demokracije pri prihodnjih volitvah. V imenu slov. manjšine nastopa odločno posl. dr. Wilfan. Socialni demokratje imajo z njim dosti opraviti, kajti ni jim mogoče ovreči njegove stvarna in resnična izvajanja. Tretja nam je pogledati samo v »Laboratore«, ki ima opraviti samo z dr. Wilfanom. Toda vse to nič ne bo pomagalo, kajti izdajstev, ki so jih izvršili v škodo slovenskemu ljudstvu, se ne bodo mogli otresti. Podarjati moramo tudi to, da ne manjkari pri sedanjih razpravah v mestnem svetu — kravalov. Največji kraval delajo »kulturni« socialisti, ki delajo vedno medklace — in kakšne! Kadar jih pobija nasprotnik s stvarnimi in resnimi argumenti, takrat začnejo napenjati grlo in kričijo na ves glas. Mestni svet se izpremeni kar naenkrat v — cirkus. Čudno je na vsak način to, da se odlikujejo pri tem dejanju predvsem socialni demokratje.

»Zarja« je pisala, da jih je bilo 1.300. Dvorana je bila nabito polna. Hodnik je bil tudi nabito poln, da se ni bilo skoraj mogoče gani. Stopnice pa so bile naravnost natačene in zmečkali bi onega, ki bi se predznil riti skozi to množico. Okna so morali odpreti. Pa tudi vrata niso smela ostati zaprta. Na strehi jih je bilo tudi precejšnje število. Z eno besedo rečeno, velikanska, naravnost ogromna je bila udeležba na zadnjem železničarskem shodu. Kdo pa to pravi? No, »Zarja«. Pravi, da je bilo vseh skupaj 1.300. (Čitaj: en tisoč in tri sto.) Čudno je to na vsak način. Če je bila taka udeležba, je moralo biti vendar več ljudi in ne samo 1.300. Pravzaprav pa jih niti toliko ni moglo biti. Njihova navada je bila že od nekdaj, povedati več, povedati še enkrat toliko. Morda nam tega ne bo hotel vsak verjeti, tega namreč, kar smo napisali. Dobro. Naj se pa prepriča. Mi smo torej samo citirali to, kar je pisala »Zarja«.

Kakor cucek je šel domov Jože Kopač. Odkod pa? Saj znaš, iz tistega nesrečnega železničarskega shoda. Imel je rdeča ušesa, zato pa je ovrtnik na suknji gor privihal, klobuk potegnil na čelo, da bi ga nihče ne spoznal in je tako korakal proti domu. Sicer trezen tudi ni bil, kajti tri ali celo štirikrat je tekel od predsedniške mize dol v gostilno, kjer se ga je nalezl, ker bi drugače ne bil v stanu prevesti govor dr. Ellenbogna na slovensko. In ko je prišel domov, se mu je zazdelo, da so res vsi taki, kakršni je on, v nasprotnem slučaju bi vendar ne mogel pisati o tem, da je Brandner pobegnil s shoda. Je moral pač tako pisati, ker ga je bilo zaraditega, ker je temeljito pogorel, preveč sram. Kakor pripovedujejo, je Jože Kopač takoj po tem dogodku zbolel. Drugi dan kar ni mogel vstati iz postelje. Vprašal je, kaj pa je bilo z menoj včeraj? Ko so mu nato razodeli, da nič ni bilo drugega kakor pa to, da je Jože Kopač, je zatisnil oči in zavpil, da so se šipe tresle v oknu: Ta prokleta ciganska »narodnjakarija«, kakšne muke mi dela!

Predavanje pri Sv. Jakobu. Narodna delavska organizacija priredi danes (v soboto) ob 7. zvečer predavanje v društvenih prostorih pri Sv. Jakobu (blizu Jadrana) in sicer o predmetu: »Strokovne organizacije.« Predaval bo strokovni tajnik Brandner.

Ustanovni občni zbor podružnice N. D. O. v Sv. Križu pri Trstu se bo vršil jutri (v nedeljo) ob 2. uri popoldne v gostilni g. Košute v Sv. Križu. Občnega zbora se imajo pravico udeležiti samo člani N. D. O. in povabljeni, ki se morajo izkazati s povabilji. V Sv. Križu se za Narodno delavsko organizacijo zelo zanimajo, kar je razveselljivo znamenje.

Izvirno brzojavno poročilo našega

posebnega london-skega poročevalca.

Junak Tisza se je proslavil po celem svetu. Njegovi dvoboji ne vzbujajo manj zanimanja, kakor junaški boji balkanskih armad. Tisza je vzor mažarskih diplomatov. Imel sem priliko govoriti z odličnimi politiki, ki se te dni nahajajo v Londonu, da pazijo na mednarodna pogajanja, in vsi so se izrazili o Tiszi, kot o vzor-politiku današnje dobe. Kakor je znano, se vrši cela mažarska po-

litika v znamenju orožja. Kadar so volitve, nastopijo orožniki in pusta na volišče samo onega, ki voli po volji Mažarov — ako se kdo upira, ga lahko ustrelje. Ako parlament ne dela po volji mažarskih magnatov — ga kratkoma razpode z vojniki. Ako nastanejo zato na ulici nemiri — se strelja v delavstvo. Sploh politika na nož! Ako Dunaj ne ugoditi mažarskim željam — prete z vojniki. Ker se Avstrija Mažarov boji — mora delati na jugu mažarsko politiko. — Zato so v Londonu našli primeren izraz, da je mažarski patriotizem odvisen od volov. — Mažare balkanske zmage zelo pečejo, ker se boje, da bo na Balkanu kmalu konec njih politike. Ker nimajo svoje armade, kaže grof Tisza dan za dnem mažarsko junaštvo v dvobojih. Njegov zgled bo zvalil za seboj tudi druge junake, ki bodo pozvali baje svoje zunanje nasprotnike na mejdan junački. V Avstriji se teh časov zelo boje — zato so proti Mažarov zelo popustljivi in se potegujejo za vse one, ki so z Mažari kakorkoli v sorodu — za Turke in Albance. Ker Slovani nimajo politikov, ki bi se znali tako izborni dvobojevati — so vaši uspehi odvisni vedno le od mednarodne politične situacije.

Predsedstvena volitev v Franciji.

Poincare novi predsednik.

Kolektivna nota velesil — izročena.

PRESEDSTVENA VOLITEV V FRANCIJI. POINCARE PRESEDNIK REPUBLIKE.

Pariz, 17. januarja. Danes se je vršila v kraljevski palači v Versailles volitev novega predsednika francoske republike, ki ima nastopiti svoje mesto dne 17. februarja. Narodna skupščina se je skoro polnoštevilno udeležila volitev. Od 891 senatorjev in članov poslanske zbornice se je udeležilo narodne skupščine nič manj kot 868 volilcev, kar priča, kako izvanredno zanimanje je vladalo za volitev devetega predsednika francoske republike. Odločiti je bilo treba med najresnejšima kandidatom ministrskim predsednikom Poincarejem in poljedelskim ministrom Pamsom. Kljub temu, da je Poincare v torek in sredo v Parizu pri drugi in tretji poskusni volitvi propadel in dosegel relativno večino njegov nasprotnik Pams, so bile šanse za današnjo glavno volitev na narodni skupščini v Versailles vendar ugodnejše za Poincareja, ker se poskušni volitev v Parizu niso udeležili niti socialni demokrati niti desnica. Poincarejevi nasprotniki, posebno pa Clemenceau so pri današnji volitvi napenjali vse sile, da bi preprečili izvolitev Poincareja, a se jim ni posrečilo. Poincare je dosegel veliko večino, večjo celo kot njegov prednik, dosedanj predsednik republike Armand Fallieres. Clemenceau je celo odpisal na Poincareja pismo, v katerem ga je najostreje napadal in pozval končno tudi na dvoboj, kar je izzvalo v narodni skupščini veliko senzacijo.

Pariz, 17. januarja. Na narodno skupščino v Versailles, kjer se je vršila volitev novega predsednika francoske republike, je došlo 868 poslancev in senatorjev. Pri prvi volitvi je dobil Poincare 429, poljedelski minister Pams 327 glasov. Ker ni imel nihče 1/2 večine, se je morala vršiti druga volitev, pri kateri je zmagal Poincare. Dobil je 483, Pams 296 glasov. Poincare je torej izvoljen za novega predsednika francoske republike in nastopi svoje mesto dne 17. februarja, ko se umakne dosedanj predsednik Fallieres v pokoj.

Pariz, 17. januarja. Izvolitev Poincareja novim predsednikom francoske republike pomeni pravi »novum« za Francijo. Dosedaj se namreč še ni nikdar zgodilo, da bi aktivni ministrski predsednik postal predsednik republike. Sicer je bilo par njegovih predsednikov ministrov ali celo ministrskih prednikov, a ne aktivnih. Večina kandidatov so bili vedno ali predsedniki senata ali poslanske zbornice ali pa celo navadni privatniki.

KOLEKTIVNA NOTA VELEVLASTI IZROČENA.

Carigrad, 17. januarja. Velesile so danes izročile Porti svojo kolektivno noto.

Carigrad, 17. januarja. Danes so se vsi carigradski poslanci velesil zglasili pri zunanjemu ministru Noradunghianu in mu izročili kolektivno noto. Noto je predal doyen poslankov, avstrijski poslanik grof Palavicini.

Carigrad, 17. januarja. Velesile v kolektivni noti svetujejo Turčiji, naj odstopi Drinopolje, rešitev vprašanja Egejskih otokov pa prepusti velesilam. Tok note je jako vljuden.

BOLGARSKO - RUMUNSKA POGAJANJA. VELIKI USPEHI.

London, 17. januarja. Na današnji konferenci med bolgarskim in rumunskim zastopnikom je prišlo do velikega napredka. Bolgarski delegat dr. Danev je včeraj izročil rumunskemu poslaniku Misu-ju odgovor svoje vlade na rumunske zahteve. Nato je rumunski minister Jonecu izjavil, da odpošlje informacije svoji vladi. Potrjuje se vest, da namerava Bolgarska odstopiti Rumuniji del ozemlja in sicer severozapadni del do Silistrije ob Donavi in del ozemlja ob Črnem morju. Linija bo segala tu 5 km daleč. Silistrija Bolgarska pod nobenim pogojem ni pripravljena odstopiti, zato pa je pripravljena priznati Kucovlahom v novoosvojenem bolgarskem ozemlju avtonomijo. Rumunski minister Jonecu zapusti danes London.

STATISTIKA SRBSKIH RANJENCEV.

Belgrad, 17. januarja. Po statistiki zdravstvenega odseka vojnega ministrstva znaša število srbskih ranjencev od začetka vojne 11.000, število na vojni obolelih vojakov 10.000. Tu niso všteti oni ranjenci in bolniki, ki leže po bolnicah v novoosvojenih krajih. Število v vojni padlih vojakov še ni znano.

GRŠKO - TURŠKA VOJNA.

Atene, 17. januarja. Iz Filipade se poroča, da so grški vojaki, ki prodirajo proti Gardigi proti Janini, zasedli okoli 20 albanskih vasi in dosegli v bojih s Turki precejšnje vspehe.

MISIJA TODOROVA V PETROGRADU.

Petrograd, 17. januarja. Bolgarski finančni minister Todorov, ki se še vedno mudi v Petrogradu, je izjavil, da je njegova misija v Rusiji v zvezi z ustanovitvijo bolgarsko-ruske banke. Vrh tega hoče Todorov pridobiti ruske finančne kroge za razna podjetja v novoosvojenem bolgarskem ozemlju.

VODOCESTNI ODESK ODGODEN.

Dunaj, 17. januarja. Vodocestni odesk je na svoji današnji seji sprejel po daljši debati predlog poslanca Friedmanna, naj se zasedanje vodocestnega odseka odgodi za štiri tedne.

VELIKA NESREČA NA PARNIKU »SEBENICO« VSLED EKSPLOZIJE. — PARNIK STRAŠNO POŠKODOVAN. — EN POMORSČAK MRTEV. — DVE OSEBI SMRTNO NEVARNO RANJENI.

Trst, 17. januarja. (Zakasnelo.) Včeraj ob pol 12. uri ponoči se je začelo nenkrat pretresljiv pok, ki je prihajal od pomola, kjer so zasedrane ladje. Ljudstvo je bilo prestrašeno, zlasti ono, ki stanuje v bližini. Ker pok je bil strašen, da se je vse streslo in so bile šipe blizu stoječih hiš in palač razbite. V tem trenutku, ko je počilo, so ob pomolu se nahajajoči gledali velik plamen ki se je hipno povzdignil proti nebu. Grozen prizor se je nudil onim, ki so prestrašeni prihiti na lice mesta. Sprednji del parnika »Sebenico«, ki

se nahaja na pomolu »Sanita« in ki je last paroplovne družbe »Dalmacija«, je bil popolnoma zdrobljen. Razni deli parnika so ležali razkosani po pomolu naokrog. Ob straneh k sreči ni bilo opaziti večjih poškodb, kajti če bi bil močno poškodovan tudi ob straneh, bi se gotovo potopil. Se strašnejši je bil prizor, ko se je opazilo mornarja, ki je ležal na raznih delih telesa popolnoma raztrgan, mrtev na krovu, kamor ga je zagnalo iz spodnje kabine, kjer se je nahajal. Dve osebi so odvedli takoj v bolnišnico, kjer se borita s surto; bili sta tudi strašno poškodovani. In vzrok tej katastrofi? Vzrok natančno še ni dognan, pač pa je dognano, da je počil vsled neznanega vzroka sod karbida, radi česar je nastala eksplozija. Na pomoč je takoj pritekla finančna straža, policija, gasilci in rešilna postaja. Prišli so na lice mesta tudi župan in druge vplivne osebe. — Danes zjutraj, ko sem šel, da si tudi jaz ogledam poškodovano ladjo, je bilo na pomolu vse polno ljudi. Ladja je v resnici strašno poškodovana (to je tisti parnik »Sebenico«, ki je pred 12 leti trčil skupaj z ruskim parnikom »Mandžurja« in se potopil. Popravili so ga in od tistega časa do sedaj ga ni doletela nikaka nesreča.) Parnik sem si natančno ogledal. V njem se nahaja več večjih sodov vina in več vreč. V bližini ladje diši močno po vinu, ker je več sodov razbitih. Tudi blizu stojiča ladja »San Giusto« je poškodovana. Nekaj redar, ki se je nahajal, ko se je izvršila eksplozija blizu pomola, mi je pripovedoval, kak strašen prizor se je nudil očividcu v onem trenutku. Počilo je strašno, tla so se stresla — kakor ob potresu — in proti nebu se je vil velik plamen. Bil je onesveščen in je padel skoraj na tla. — Kakor rečeno, ljudstva je danes vedno polno okoli parnika »Sebenico«. Že od daleč se opazi ta parnik. Morje je popolnoma mirno. Tu intam posije solnce izza oblakov in človeka obide prava žalost, ko zre pred seboj morskoro planoto, ob pomolu pa parnike, ki zalujej vsled nesreče, ki se je dogodila njihovemu tovarišu, ki stoji potrti, dobrovedoč, da bo trajalo precej časa, prej da bo popravljen in bo mogel odpluti v morje Jadransko. Škoda, ki jo je povzročila ta eksplozija, znaša ogromno svoto denarja.

LISTNICA UREDNIŠTVA.
Gospoda, kam pa? Pod tem naslovom smo prejeli še nekaj člankov Priobčimo jih prihodnji teden. Za sedaj smo morali mnogo dopisov odložiti.

Odgovorni urednik Radivoj Korene.
Last in tisk »Učiteljske tiskarne«.

Mali oglasi.
Prodajalniška oprava se prav ceno proda. Ogleda se lahko tekom treh dni pri gospej Češarkovi v Šelenburgovi ulici 1.

KORESPONDENCA.
Rodoljub z dežele želi dopisovati s prijazno gospodično pod »Rodoljub« na prvo anončno pisarno.

Najfinejši ŠPIRIT
iz žita oddaja na debelo od 60 litrov naprej po nizki tovarniški ceni veležanjarina

M. ROSNER Co.
v Ljubljani, poleg pivovarne »UNION«.

Kavarna
odprta celo noč.

„LEON“

Gostilna
Florijanska ulica št. 6.

Gramofonske plošče

Plošče preje K 4—, sedaj samo K 1-95. Velikanska zaloga gramofonov! Zahtevajte cenike.

K 1-95 K

25 cm velike, dvostranske, priznane najboljših znamk prodajam radi velike zaloge pod last. ceno

Fr. P. Zajec,
Ljubljana, Stari trg št. 9.

Ozirajte se na tvrdke, ki oglašajo v „Dnevu“.

Naznanilo in priporočilo.
Vljudno naznanjam slav. občinstvu, da sem zopet prevzel obče znano

restavracijo „Vega“
v Spodnji Šiški na Celovski cesti.

Točil bodem naravna pristna vina in vedno sveže mengiško pivo ter skrbel za dobra mrzla in gorka jedila. Se priporočam kar najtopleje z odličnim spoštovanjem

ANTON MAVER, lastnik in restavrater.

V soboto domača plesna veselica.

Pri nakupu „pravega Francka“ izvolite paziti na to-le varovalno znamko.

Tovarna v Zagrebu.

Zavrnite previdno podobne zavoje kot ne „pravi Franck“.

Proizvod najboljših sirovin.

Del. glavnic: K 8,000.000. Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani. Rez. fond nad K 800.000.

Stritarjeva ulica št. 2, (lastna hiša)

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 3/4 %

Gramofoni - automati!!
□ □ □ tovarniška zaloga □ □ □

GRAMOFON-AUTOMAT za gostilničarje z vmetom po 10 ali 8 vin. z 20 kom. in 1000 šivank samo 95 K

FINI-GRAMOFON z 10 komadi in 1000 šivank samo . . . K 30—

A. Rasberger
Ljubljana, Sodna ulica 5.

Pazite natančno na naslov. Jaz ne prodajam ur in šivalnih strojev. Imam specijelno samo gramofone, godbene automate in druge mehanične godbene stroje. Lastna delavnica za popravila.

Pišite po cenik. — Predno kje kupite, ogledjte si mojo zalogo.

Vse potrebščine in vsakovrstno kolesje v zalogi.

Slovenci! Spominjajte se naše prekoristne Ciril in Metodove šolske družbe!

Radi inventure
prodajam vso zimsko zalogo kostumov, mantiljev, paletojev, jopice, bluz, raglanov, oblek, klobukov in vse drugo blago 50% pod lastno ceno.

„Angleško skladišče oblek“
O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Ustanovljeno leta 1900.
Odkrivanja
Pariz 1905, London 1905.

V zalogi je vedno do 500 kosov od 2 do 60 K komad, tako da si vsakdo lahko izbere. — Ob nedeljah se dobivajo venci v isti hiši v I. nadstropju.

Slavn. občinstvu v mestu in na deželi vljudno priporočam

največjo zalogo krasnih nagrobnih vencev in trakov z napisi.

Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno.
Cene brez konkurence.

FR. IGLIČ, Ljubljana,
Mestni trg št. 11-12.

Razglas.

Podpisani mestni magistrat naznanja mladeničem, rojenim leta 1890, 1891, 1892 in 1893, ki stopijo letos v naborna, odnosno črnovojna leta:

1.) da so v smislu § 34. vojnih predpisov I. del, 1. zvezek **od 27. januarja do 3. februarja** imeniki onih mladeničev, ki pridejo letos k naboru v mestnem vojaškem uradu, Mestni dom, I. nadstropje in v uradnih urah vsakemu na ogled. Kdor opazi kako izpustitev ali napačen vpis, ali ima pomislek proti prošnji za nabor v bivališču ali za vojne olajšave, naj to pismeno ali ustno naznani tukajšnjemu uradu;

2.) da so v smislu § 8. črnovojnih predpisov **od 27. januarja do 3. februarja** v omenjenem uradu na ogled imeniki domačih in tujih, leta 1894. rojenih, od 1. 1913 črnovojništvu podvrženih mladeničev. Pogreški naj se pismeno ali ustno naznanijo tukajšnjemu uradu.

Mestni magistrat ljubljanski,
dne 9. januarja 1913.

Učiteljska tiskarna
: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6 :
se priporoča slavnemu občinstvu za izvršitev vsakovrstnih tiskovin. Vsled najmodernejše uredbe izvršuje naročila najokusnejše in v najkrajšem času. — V zalogi in razprodaji ima najnovejše izborne mladinske spise, kakor tudi vse šolske, županijske in druge tiskovine. Litografija. Cene najnižje! Notni stavek.

Turško brodovje popolnoma uničeno.

Velika grška pomorska zmaga.

Atene, 18. januarja. (Ponoči.) „Agence Havas“ poroča uradno, da je danes celokupno turško brodovje zapustilo Dardanele. Grški torpedni rušilci, ki so opazili prihod turškega brodovja, so takoj sporočili prihod admiralski ladiji „Averov“. — Grško brodovje se je takoj odpeljalo turškemu brodovju nasproti. Vnela se je velikanska pomorska bitka, v kateri je bilo turško brodovje popolnoma premagano in docela uničeno.

Atene, 18. januarja. Danes dopoldne je turško brodovje izpadlo iz Dardanel z namenom, spustiti se v odločilno bitko z grškim brodovjem. Pred Dardanelami se je vršila krvava bitka, v kateri je bilo turško brodovje popolnoma uničeno.

Atene, 18. januarja. Tukaj nepopisno navdušenje. Mesto iluminirano. Pred vojnim ministrstvom neštevilna množica, ki viharo demonstrira.

Atene, 18. januarja. Podrobna poročila o bitki še manjkajo.

(Natančnejše poročilo priobčimo jutri. Op. ured.)

